

Nick Ramsay AC
Cadeirydd, Pwyllgor Cyfrifon
Cyhoeddus

1 Hydref 2019

Annwyl Gadeirydd

Cynllun tocynnau bws rhatach Llywodraeth Cymru ar gyfer pobl ifanc – FyNgherdynTeithio

Diolch am eich llythyr dyddiedig 25 Gorffennaf yn gofyn am eglurhad pellach o'r wybodaeth a ddarparwyd yn fy llythyr dyddiedig 27 Mehefin a'r papur tystiolaeth dyddiedig 20 Mai 2019. Ymddiheuraf am yr oedi cyn ateb.

Mae'r wybodaeth ychwanegol y gofynnwyd amdani i'w gweld isod:

Ffigurau ar nifer y bobl ifanc 19-21 oed sydd wedi manteisio ar y cynllun

- *Esboniad o'r gwahaniaeth rhwng y 1,554 o geisiadau a gafwyd gan bobl ifanc 19-21 oed erbyn 22 Ebrill a'r 834 o gardiau a oedd mewn cylchrediad ar 9 Mai.*

Mae'r ffigur o 1,554 o geisiadau a gyflwynwyd yn ein Papur Tystiolaeth ar 20 Mai 2019 yn cynnwys pob cais o fewn ystod oedran y cynllun diwygiedig (16-21 oed), yn hytrach na dim ond y categori ystod oedran newydd ar gyfer pobl ifanc 19-21 oed.

- *Yn benodol, y graddau y mae'n adlewyrchu ceisiadau y barnwyd eu bod yn anghymwys am wahanol resymau, oedi yn y broses o asesu ceisiadau, neu enghreifftiau posibl o gardiau a oedd wedi cael eu dyroddi ers y lansiad ym mis Chwefror ond a oedd eisoes wedi dod i ben.*

Mae'r gweinyddwyr wedi cadarnhau nad ydynt yn casglu'r wybodaeth hon. Byddai sawl cais aflwyddiannus gan yr un ymgeisydd yn creu cofnodion dyblyg yn y system a byddai mesurau gwrth-dwyll y system yn golygu na fyddai cerdyn yn cael ei ddyroddi.

Os oes ffigurau mwy diweddar ar gael sy'n dangos unrhyw newid posibl yn y sefyllfa ers mis Ebrill/Mai, byddai'n falch gennym gael y ffigurau hynny.

Mae adroddiad system FyNgherdynTeithio a luniwyd ar 1 Awst 2019 yn nodi bod gan 551 o bobl ifanc rhwng 19 a 21 oed gardiau teithio dilys erbyn hyn.

Y defnydd a wneir o'r cardiau

- *Roedd eich llythyr yn dweud, o'r 17,795 o gardiau byw (sy'n ddilys ar gyfer teithio) ar 9 Mai, fod 2,287 o gardiau gwahanol wedi cael eu defnyddio i brynu tocynnau lle cafodd y gwerthiant ei gofnodi'n electronig. Mae'n dweud hefyd fod cyfanswm o 29,344 o docynnau clyfar wedi cael eu prynu, ac y byddai rhai o'r rhain wedi bod yn ddilys am fwy nag un daith. Hoffem gael cadarnhad o'r cyfnod(au) amser y mae'r dadansoddiad hwn yn berthnasol iddo (iddynt).*

Ciplun o'r data a oedd yn cael eu dal gan y darparwr swyddfa gefn ar 9 Mai 2019 oedd y cyfnod amser perthnasol ar gyfer y 17,795 o gardiau byw (sy'n ddilys ar gyfer teithio). O'r 17,795 o gardiau hynny a oedd yn ddilys ar gyfer teithio, defnyddiwyd 2,287 ohonynt i brynu tocynnau clyfar rhwng mis Ebrill 2017 a 9 Mai. (Nid yw'r data sydd ar gael yn gyfleus yn mynd yn ôl ymhellach na hyn - mae'n bosibl bod nifer bach cyn y dyddiad hwn.)

Mae'r ffigur o 29,344 o docynnau clyfar yn cynnwys pob tap electronig a wnaed gan y cardiau hyn rhwng 1 Ebrill 2017 a 9 Mai 2019. Fodd bynnag, efallai nad yw'r rhain i gyd yn drafodion newydd, a gallai'r ffigur gynnwys tapiau a wnaed wrth ddefnyddio tocyn dwyffordd neu docyn wythnosol ac ati.

Y ffigur ar gyfer pob tap, gan gynnwys y rhai a wnaed gan gardiau nad ydynt yn ddilys mwyach, rhwng 1 Ebrill 2017 a 9 Mai 2019 yw 55,603.

- *Mae eich llythyr hefyd yn dweud na chaiff pob tocyn a brynir ei gofnodi'n electronig ac felly nid yw'n bosibl ar hyn o bryd i wybod faint o gardiau sydd heb eu defnyddio. Rydym ni ar ddeall, ar sail adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol, fod y rhan fwyaf o docynnau a brynir yn cael eu cofnodi drwy beiriannau tocynnau electronig. Fodd bynnag, rydym yn tybio bod y datganiad hwn yn cyfeirio at nifer y 'tocynnau clyfar' a brynir gan ddefnyddio cerdyn hysbys. Hoffem gael cadarnhad ynglŷn â hyn, a syniad o'r graddau y mae systemau sy'n gallu derbyn cardiau clyfar bellach ar waith ledled Cymru i gefnogi cynllun FyNgherdynTeithio ac unrhyw waith dadansoddi yn y dyfodol.*

Mae hynny'n gywir, mae'r cysylltiad rhwng prynu tocyn clyfar a cherdyn FyNgherdynTeithio unigol.

Mae systemau tocynnau sy'n gallu derbyn cardiau clyfar bellach ar waith ledled Cymru er mwyn cofnodi teithiau bws rhatach/am ddim gorfodol gan bobl hŷn neu bobl anabl, a thocynnau a brynir gan ddefnyddio FyNgherdynTeithio. Fodd bynnag, gan mai cynllun gwirfoddol yw FyNgherdynTeithio, mae'n rhaid i bob cwmni bysiau sy'n cymryd rhan yn y cynllun raglennu ei seilwaith peiriannau tocynnau i gofnodi tocynnau a brynir gan ddefnyddio FyNgherdynTeithio. Mae'n rhaid i'r gyrwr ddilyn y camau cywir wrth brosesu'r trafodyn hefyd. Yna caiff y cofnod electronig hwn ei ddefnyddio gan y cwmnïau i'w helpu i hawlio ad-daliadau:

os ydynt yn dewis adennill y refeniw a ildwyd. Felly, mae cymhellant i gwmnïau bysiau ddarparu cofnodion electronig.

Y ffigurau diweddaraf gan y swyddfa gefn ar gyfer 3 Awst 2019 yw:

- 18,959 o gardiau byw (sy'n ddilys ar gyfer teithio)
- o'r rhain, defnyddiwyd 2,520 o gardiau i brynu tocynnau lle cafodd y trafodyn ei gofnodi'n electronig rhwng 1 Ebrill 2017 a 3 Awst 2019;
- Rhwng 1 Ebrill 2017 a 3 Awst 2019, gwnaed 62,836 o dapiau electronig. Byddai rhai o'r rhain wedi bod yn prynu tocynnau a fyddai'n ddilys am fwy nag un daith, ac mae'n bosibl y byddai rhai wedi bod yn tapio ar docynnau aml-daith a brynwyd eisoes.

Manylion y system ddigolledu

- *Diolch am gadarnhau bod Llywodraeth Cymru wedi parhau i ddigolledu cwmnïau bysiau ar sail defnydd gwirioneddol ers 1 Ebrill 2017. Ar y sail honno, rydym yn tybio bod y datganiad canlynol yn eich papur tystiolaeth blaenorol yn anghywir, yn yr ystyr bod y system ddigolledu hon eisoes wedi cael ei chyflwyno cyn adolygiad yr archwilwyr mewnol: "Roedd yr adroddiad [archwilio mewnol] yn nodi'n glir y gallai gwersi gael eu dysgu, ac aeth Llywodraeth Cymru ati'n gyflym i roi nifer o gamau gweithredu ar waith - gan gynnwys ad-dalu'r cwmnïau bysiau ar sail y nifer gwirioneddol o siwrneiau a deithiwyd."*

Cynhaliwyd adolygiad yr archwilwyr mewnol rhwng mis Mai a mis Gorffennaf 2018, a chyhoeddwyd yr adroddiad ym mis Tachwedd 2018. Cyn yr adroddiad hwnnw, roeddem eisoes wedi ystyried cyfleoedd i wella'r cynllun drwy ddefnyddio gwersi a ddysgwyd yn ystod y cynllun peilot 18 mis cychwynnol. Roedd hyn yn cynnwys newid i weithredu ar sail galw, rhywbeth a wnaed cyn gynted â phosibl, ym mis Ebrill 2017, cyn adolygiad yr archwilwyr mewnol yn 2018.

Modelu costau ar gyfer pobl ifanc 19-21 oed a'r gyllideb gyffredinol ar gyfer 2019-20

- *Gwnaethoch ddisgrifio'r dadansoddiad fel 'slightly crude maths' yn eich tystiolaeth lafar ond, serch hynny, nodwyd bod mwy wedi cael ei wneud ar gyfer y gwaith modelu hwn. Rydym wedi nodi lleihad yn nifer cyffredinol y bobl ifanc 16-18 oed o gymharu â'r ffigurau a ddefnyddiwyd i lunio'r cynlluniau gwreiddiol ar gyfer y cynllun yn 2015. Serch hynny, roedd 'nifer amcangyfrifedig y cardiau bob blwyddyn' ar gyfer pobl ifanc 16-18 oed (12,185) yn amlwg yn is na nifer y cardiau byw mewn cylchrediad ym mis Awst 2018 (ffigur a oedd wedi cynyddu i 16,961 erbyn 9 Mai 2019). Felly, hoffem gael cadarnhad o'r rhesymeg dros ddewis y ffigur o 12% wrth foddelu faint o bobl ifanc 16-18 fyddai'n manteisio ar y cynllun a'i gymhwyso wedyn i bobl ifanc 19-21 oed. Er gwaethaf eich disgrifiad blaenorol, roedd hi'n syndod gweld hefyd fod yr un tybiaethau o ran niferoedd/teithiau wedi cael eu cymhwyso i bobl ifanc 19-21 oed heb ystyried unrhyw wahaniaethau posibl mewn patrymau teithio nac, ar gyfer 2019-20 o leiaf, yr effaith a gâi cynnydd graddol yn nifer y bobl ifanc sy'n manteisio ar y cynllun ar ôl y lansiad. Byddem yn croesawu manylion am unrhyw dystiolaeth ategol am ddefnydd bws presennol ymhlith pobl ifanc 19-21 oed a ddefnyddiwyd i lywio'r dadansoddiad.*

Fel rhan o'r rhesymeg, ystyriwyd y byddai nifer y bobl ifanc sy'n manteisio ar y cynllun yn cynyddu yn sgil y gweithgareddau marchnata a oedd yn cael eu cynllunio. Er bod y cynllun yn cael ei arwain gan alw, mae'n bwysig hefyd gynnwys y senarios gwaethaf a allai godi wrth bennu'r gyllideb sydd ei hangen er mwyn galluogi'r Gweinidogion i wneud penderfyniadau gwybodus.

Yn yr un modd â'r peilot cychwynnol i bobl ifanc 16-18 oed, nid oes ffynhonnell gyfleus o ddata ar deithiau ar gael ar gyfer y grŵp 19-21 oed. Y ffynhonnell ddirprwyol agosaf oedd ar gael oedd yr un a ddefnyddiwyd gennym ar gyfer y grŵp 16-18 oed o ystyried y byddai disgwyl i'r dibenion teithio fod yn debyg (teithiau rheolaidd ar gyfer addysg neu waith a hamdden). Yn yr un modd â phob cynllun a arweinir gan alw, caiff nifer y bobl sy'n manteisio ar y cynllun a'r defnydd a wneir ohono eu hadolygu a bydd rhagolygon cyllidebol yn y dyfodol yn defnyddio'r data diweddaraf sydd ar gael. Er bod y cynnig yn atyniadol iawn, mae'n wir hefyd y gallai rhai darpar ddeiliaid cardiaau hŷn fod wedi dewis yn barod eu bod am deithio mewn car pan ddaethant yn gymwys.

- *Er mwyn sicrhau cyflawnder, byddai diddordeb gennym hefyd i weld dadansoddiad o nifer gwirioneddol y teithiau amcangyfrifedig yn 2018-19 ar sail gwerthiannau tocynnau ar gyfer pobl ifanc 16-18 oed (cyfateb i Ffigurau A5 ac A6 yn adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol).*

Yn anffodus, nid ydym wedi gallu cael gafael ar y wybodaeth hon eto. Gan fod hwn yn gyfnod prysur ar gyfer prosesu ceisiadau a dyroddi cardiau, bydd angen mwy o amser arnom i gael y wybodaeth hon a'i rhoi i chi. Gobeithio y gallwn rannu'r wybodaeth hon â chi ym mis Hydref ar ôl i'r flwyddyn academaidd newydd ddechrau.

Materion eraill

- *Yn ystod y sesiwn dystiolaeth ar 20 Mai, nododd Sheena Hague fod swyddogion yn edrych ar faint o'r rhai 19-21 oed a oedd wedi cael cardiau a oedd wedi cymryd rhan yn y cynllun pan roeddent yn 16-18 oed. Byddai diddordeb gennym weld unrhyw ddadansoddiad o'r fath.*

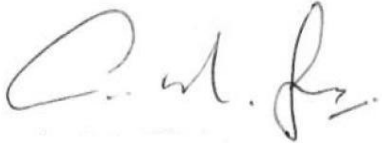
Mae swyddogion wedi gofyn i weinyddwyr FyNgherdyn Teithio am fanylion am nifer y bobl ifanc 16-18 oed a oedd wedi mynd ymlaen i wneud cais am gerdyn 16-21 oed ar ôl i'r oedran gael ei ymestyn.

Mae'r gweinyddwyr wedi cadarnhau nad oes ganddynt ddata ar nifer y deiliaid cardiau 16-18 oed sydd wedi mynd ymlaen i wneud cais o dan y cynllun newydd, a hynny oherwydd y ffordd y mae'r gweinyddwyr yn storio ac yn dinistrio data sy'n destun y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data, a hefyd yr angen i ganiatáu i ymgeisydd sy'n dychwelyd i'r cynllun wneud cais am gerdyn newydd heb i'r cais hwnnw gael ei wrthod am ei fod yn cael ei ystyried yn gais dyblyg.

Gwaetha'r modd, rydyn ni newydd gael gwybod gan y gweinyddwyr bod geiriad y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data yn y broses ymgeisio yn eu gwahardd rhag holi ymgeiswyr i gael data hyn.

Hyderaf fod yr uchod yn eich helpu â'ch trafod ond mae croeso i chi gysylltu â mi yn y cyfamser os bydd angen unrhyw arall arnoch.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. Slade', written in a cursive style.

ANDREW SLADE

Cyfarwyddwr Cyffredinol

Economi, Sgiliau a Chyfoeth Naturiol